

Magyar Államkincstár

HAVI TÁJÉKOZTATÓ

**A társadalombiztosítási alapok
bevételeinek és kiadásainak alakulásáról**
2006. december hó

Készítette: Alapok és Közalapítványok
Főosztálya

Budapest, 2007. január

A Társadalombiztosítási Alapok költségvetés szerinti jogcímeinek alakulása

I. *Törvényi előirányzatok változása*

December hónapban az Országgyűlés a 2006. évi CXI. számú törvénnyel módosította a TB alapok éves költségvetését. A **Nyugdíjbiztosítási Alapnál** a nyugellátási kiadások és ennek ellentételeként a központi költségvetésben tervezett pénzeszköz-átadás előirányzata egyaránt 112,7 Mrd Ft-tal növekedett. Az **Egészségbiztosítási Alapnál** bevételi oldalon az egészségbiztosítási járulékbévételek 18,9 Mrd Ft-tal, az egészségügyi hozzájárulás 10,3 Mrd Ft-tal került megemelésre. Kiadási oldalon a természetbeni ellátások jogcímcsoporton belül a felhalmozódott többleteket elismerve valamennyi kiemelt kassa előirányzata emelkedett. A gyógyító megelőző ellátások előirányzata 53,1 Mrd Ft-tal, a gyógyszer-támogatás 96,5 Mrd Ft-tal, a gyógyászati segédeszköz támogatás 6,0 Mrd Ft-tal módosult. A bevételi és a kiadási elmozdulások egyenlegeként az E. Alap hiányának előirányzata 126,4 Mrd Ft-tal -158,2 Mrd Ft-ra növekedett.

II. *Tárgyhavi teljesítés*

Decemberben a társadalombiztosítási alapok költségvetés szerinti együttes pénzforgalmi pozíciója a havi bevételek és kiadások különbözeteként **172,7 Mrd Ft aktívumot** mutat. A Nyugdíjbiztosítási Alapnál 163,0 Mrd Ft, az Egészségbiztosítási Alapnál pedig 9,6 Mrd Ft többlet keletkezett.

Előző év azonos időszakában az Alapok együttesen csak 29,5 Mrd Ft többletet értek el. A nagyságrendi változást az Ny. Alapnál kisebb mértékben járulékbévételek, döntően azonban az év során felhalmozódott többletkiadások decemberi központi költségvetési ellentételezése (a garancia és hozzájárulás az alapok kiadásaihoz bevételi jogcím említett 112,7 Mrd Ft-os növelése) eredményezte. Az E. Alapnál előző év decemberében 13,3 Mrd Ft hiány keletkezett. A pozitív irányú változást idén a havi járulékbévételek ugyancsak jelentős többlete okozta, mely a kiadási oldalon mutatkozó – a kasszák éves „teljesítését” célzó - szokásos többletfelhasználásra is fedezetet nyújtott.

A költségvetés szerinti bevételek december hónapban együttesen **486,1 Mrd Ft**-ot tettek ki. A Nyugdíjbiztosítási Alap 328,7 Mrd Ft, az Egészségbiztosítási Alap 157,4 Mrd Ft bevételt realizált.

A **járulékbévételek és hozzájárulások** a tárgyhónapban **265,9 Mrd Ft**-tal teljesültek. Ez az év legmagasabb teljesítési adata. A közismerten magas januári időszak bevételeit is 14,6 Mrd Ft-tal haladja meg. *Az éves előirányzat 10,0 %-át elérő decemberi teljesítésre legutóbb 2002-ben (a bércorrekciók évében) volt példa.* Az Ny. Alaphoz december folyamán 145,2 Mrd Ft, az E. Alaphoz pedig 120,7 Mrd Ft bevétel folyt be. A jogcímcsoporton *együttesen 43,8 Mrd Ft többletbévételek keletkezett,* ami a Ny. Alap 19,1 Mrd Ft-os és az E. Alap 24,7 Mrd Ft-os többletéből tevődik össze. A kedvező teljesítés a járulékszabályok utolsó negyedévi változásaival, valamint egyes központi költségvetési szervek felhalmozódott járulékbévételeinek december végi egyösszegű rendezésével függ össze.

A **garancia és hozzájárulás az alapok kiadásához** jogcímen az Alapok tárgyhónapban együttesen **207,1 Mrd Ft** támogatásban részesültek. Az Ny. Alap 182,1 Mrd Ft bevételhez jutott a központi költségvetésből, az időszakra jellemzően a számított időarányos szintet meghaladó mértékben. Az E. Alap 25,0 Mrd Ft-os havi támogatása közel időarányos mértékű.

Központi költségvetési hozzájárulás jogcímen az E. Alap **6,4 Mrd Ft**-nyi támogatásban részesült. A jogcím bevétele 0,7 Mrd Ft-tal haladja meg a számított havi mértéket.

Az Alapokat megillető **további bevételi jogcímek** együttesen **6,6 Mrd Ft**-tal teljesültek. A tárgy hónapban a gyógyszergyártók és forgalmazók 4,2 Mrd Ft-ot fizettek be az E. Alapba.

A költségvetés szerinti kiadások december hónapban **313,4 Mrd Ft**-tal teljesültek, a *teljesítés 3,3 Mrd Ft-tal alacsonyabb a decemberben módosított törvényi előirányzat 1/12-es mértékénél*. A Nyugdíjbiztosítási Alap 165,6 Mrd Ft kiadása 10,1 Mrd Ft-tal marad el az előirányzat havi mértékétől, míg az Egészségbiztosítási Alap tárgyhavi 147,8 Mrd Ft-os kiadása 6,8 Mrd Ft többlet felhasználást mutat.

Nyugellátási kiadásokra decemberben az Alapok együttesen **183,4 Mrd Ft**-ot teljesítettek, melyből az Ny. Alapra 161,8 Mrd Ft, az E. Alapra 21,6 Mrd Ft felhasználás jut. Az Alapok tárgyhavi együttes kiadása ugyan 12,8 Mrd Ft-tal alacsonyabb a módosított előirányzat 1/12 mértékénél, de a 13. havi juttatást figyelmen kívül hagyva az ellátási kifizetések mindkét alapnál az év legmagasabb szintjét érték el.

Az **egészségügy pénzbeli ellátásaira** tárgyhónapban **17,8 Mrd Ft**-ot fizettek ki, ebből terhességi-gyermekágyi segélyre 2,6 Mrd Ft-ot, táppénzre 8,4 Mrd Ft-ot, GYED-re 5,7 Mrd Ft-ot, egyéb pénzbeli ellátásokra 1,1 Mrd Ft-ot. A kiadások együttesen 1,4 Mrd Ft-tal haladták meg az előirányzat 1/12-es mértékét.

A **természetbeni ellátásokra** december hónapban együttesen **105,1 Mrd Ft**-ot fordítottak. Ennél magasabb havi teljesítés csak a működési előleget tartalmazó januárban volt.

A gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton tárgyhónapban 62,5 Mrd Ft kiadás teljesült, *2,9 Mrd Ft-tal több mint a kormánydöntéssel módosított előirányzat havi mértéke*.

Gyógyszertámogatás jogcímcsoporton december hónapban 36,7 Mrd Ft-ot használtak fel. Ez az év második legnagyobb havi teljesítése.

Gyógyászati segédeszköz támogatásra az Alap a havi időarányos mértéknél *0,4 Mrd Ft-tal többet* 4,5 Mrd Ft-ot, egyéb természetbeni ellátásokra pedig 1,4 Mrd Ft-ot fordított.

Az Alapok további, **egyéb ellátási-, működési- és vagyongazdálkodási jogcímein** együttesen az év utolsó hónapjában **7,1 Mrd Ft** kiadás teljesült. Ebből 6,5 Mrd Ft-ot a TB igazgatási szervek működési kiadásai tettek ki.

III. A TB Alapok I-XII. havi teljesítése

Az államháztartás TB alrendszerében az év végén **130,9 Mrd Ft költségvetési deficit** képződött. Az Ny. Alapnál a tervezett 0 szaldóval szemben 19,6 Mrd Ft, az E. Alapnál az előirányzott 158,2 Mrd Ft-tal szemben 111,4 Mrd Ft a hiány.

A tárgyidőszak végére kialakult deficitet az Ny. Alapnál *bevételi oldalon* a járulékbévételek éves szintű elmaradása, *kiadási oldalon* a nyugdíjkifizetések szokásos többlete okozza. Az E. Alap I-XII. havi halmozott deficitje a bevételi többletek és a kötelező tartalékolás együttes hatására kedvezőbb a tervezettnél.

A tárgyidőszak végéig az Alapok együttesen 3661,3 Mrd Ft bevételt realizáltak. Ez az éves módosított előirányzat 100,5 %-a. Az Ny. Alap 2093,8 Mrd Ft bevételt ért el, a pénzforgalomban mért forráskiesés az év végén a 14,8 Mrd Ft. Ezzel szemben az E. Alaphoz az éves módosított előirányzatot 34,0 Mrd Ft-tal meghaladóan 1567,5 Mrd Ft bevétel folyt el.

A járulékbévételek az I-XII. hónapban az éves előirányzat 99,6 %-ában **2655,0 Mrd Ft**-tal teljesültek. Az Ny. Alaphoz 1496,8 Mrd Ft bevétel érkezett, ami a várakozásokhoz képest csak minimális mértékben *16,8 Mrd Ft-tal marad el* az éves előirányzat szintjétől. A jogcímcsoporton belül a nyugdíjbiztosítási járulék jogcímre *26,8 Mrd Ft-tal kevesebb bevétel* folyt be, viszont a többi járulékelemnél együttesen 10,0 Mrd Ft többletbevétel keletkezett. A többletből 3,2 Mrd Ft a késedelmi pótléknál, 2,2 Mrd Ft a magánnyugdíjpénztárak átutalásainál, 1,0 Mrd Ft a közteherjegy után befolyt járuléknál mutatkozik. A fegyveres testületek előző évvel összefüggő egyszeri befizetése miatt 3,2 Mrd Ft többlet keletkezett.

Az E. Alap az eltelt időszakban 1158,2 Mrd Ft járulékbévételezt realizált. Itt az eredeti előirányzathoz viszonyított többlet 34,8 Mrd Ft, a 2006. évi CXI. törvénnyel módosított előirányzathoz viszonyított többlet 5,6 Mrd Ft. Az év végére az egészségbiztosítási járuléknál 1,0 Mrd Ft, a munkáltatói táppénz hozzájárulásnál 2,3 Mrd Ft, a késedelmi pótléknál 2,1 Mrd Ft többlet alakult ki.

Tárgyévben az Alapok **garancia és hozzájárulás** jogcímen együttesen az éves előirányzatnak megfelelően **890,1 Mrd Ft** bevételhez jutottak, melyből az Ny. Alap 586,1 Mrd Ft, az E. Alap 304,0 Mrd Ft költségvetési támogatásban részesült.

Az E. Alap **költségvetési hozzájárulás** jogcímen - az éves előirányzatot 6,1 Mrd Ft-tal meghaladóan - **74,0 Mrd Ft támogatásban** részesült. A többlettámogatást a GYED kiadási többletek indokolják.

A tárgyévben az Alapokat megillető **további bevételi jogcímek** együttesen **42,2 Mrd Ft**-tal teljesültek. Az Ny. Alapnál a bevételek 2,0 Mrd Ft-tal, az E. Alapnál 22,4 Mrd Ft-tal közel négyszeresen túlteljesültek. Az E. Alap kiugró többletéből önmagában 20,0 Mrd Ft-ot tesznek ki a gyógyszergyártók befizetései.

Az Alapok az eltelt évben együttesen 3792,3 Mrd Ft kiadást teljesítettek. A felhasználás az eredeti előirányzatot 260,7 Mrd Ft-tal haladja meg. A 2006. évi CXI. törvény a kiadási előirányzatokat decemberben együttesen 268,3 Mrd Ft-tal emelte meg, így a teljesítés már csak a módosított előirányzat 99,8 %-át éri el. Az Ny. Alap a tárgyévben 2113,4 Mrd Ft-ot, az E. Alap 1678,9 Mrd Ft-ot fordított kiadásokra. Az Ny. Alapnál a felhasználás a módosított előirányzatnál **4,8 Mrd Ft-tal** magasabb, míg az E. Alapnál **12,8 Mrd Ft-tal** alacsonyabb.

Tárgyidőszak végéig az Alapok **nyugellátási kiadásra** együttesen **2357,8 Mrd Ft-ot** fordítottak.

Az Ny. Alap 2084,0 Mrd Ft kiadást teljesített az I-XII. havi időszakban, melyből rendszeres ellátásra 1929,2 Mrd Ft, 13. havi nyugdíjra 154,9 Mrd Ft jutott. A jogcímen a *többletfelhasználás az eredeti előirányzathoz viszonyítva* 115,8 Mrd Ft, melyből 109,7 Mrd Ft a rendszeres kifizetéseknél jelentkezett. A lassan gyakorlattá váló visszamenőleges novemberi korrekció mértéke 2006-ban 18,3 Mrd Ft volt. *A módosított előirányzathoz viszonyított többletkiadás 3,1 Mrd Ft-ot tesz ki.*

Az E. Alap 2006-ban az éves előirányzattal közel azonos mértékben 273,8 Mrd Ft-ot használt fel, ebből rendszeres nyugellátásokra 253,6 Mrd Ft-ot, a 13. havi nyugdíjra 20,2 Mrd Ft-ot fordított.

Az **egészségügy pénzbeli ellátásai** az eltelt tizenkét hónap során **209,4 Mrd Ft**-tal, az éves előirányzat 106,4 %-ában teljesültek.

A jogcímcsoporton belül az Alap terhességi gyermekágyi segélyre az előirányzatot 1,9 Mrd Ft-tal meghaladóan 30,3 Mrd Ft-ot fordított, táppénz kiadásokra az előirányzatnál 4,0 Mrd Ft-tal többet, 100,0 Mrd Ft-ot, egyéb pénzbeli ellátásokra 10,1 Mrd Ft-ot fizetett ki. A tárgyévben GYED kiadásokra a tervezett 63,1 Mrd Ft-tal szemben, 5,9 Mrd Ft-tal többet 69,0 Mrd Ft-ot használtak fel.

Tárgyidőszak végéig az E. Alap **természetbeni ellátásokra** együttesen **1165,6 Mrd Ft**-ot használt fel, ami az éves eredeti előirányzat 114,8 %-a, a módosított előirányzat 98,7 %-a. Az előző évi pénzforgalmi teljesítéshez képest a 2006. évi növekedés 5,9 %-os.

A jogcímcsoporton belül a gyógyító-megelőző ellátások kiadása 714,0 Mrd Ft-ot ért el, amely az eredeti előirányzatot 8,0 %-kal, 53,1 Mrd Ft-tal haladta meg. A módosított előirányzathoz viszonyítva a kiadások viszont 1,6 Mrd Ft-tal alacsonyabb teljesültek.

Gyógyszertámogatásokra a tárgyévben 388,7 Mrd Ft-ot, az eredeti előirányzat 130,4 %-át fordították, a többletfelhasználás 90,7 Mrd Ft. A módosított előirányzat alapján a kassa 96,5 %-os teljesítéssel, **14,2 Mrd Ft-tal kevesebbel** zárt.

Gyógyászati segédeszközök támogatására a tárgyidőszakban 48,5 Mrd Ft-ot használtak fel, amely az eredeti előirányzatot 5,9 Mrd Ft-tal haladta meg. A 2006. évi CXI. törvény az előirányzatot 6,0 Mrd Ft-tal emelte meg, így a teljesítés lényegében a módosított előirányzatnak megfelelően alakult.

Az egyéb természetbeni ellátásokra 14,4 Mrd Ft kifizetés történt, ami 0,7 Mrd Ft-os többletkiadást jelent.

Az Alapok **további** - az egyéb ellátási-, működési- és vagyongazdálkodási - **jogcímein** a tárgyidőszak végéig együttesen **59,5 Mrd Ft**-ot használtak fel. A kiadásokból a tb. igazgatási szervek működtetésére az Alapok - az eredeti előirányzatot közel 3 Mrd Ft-tal meghaladva - együttesen 50,2 Mrd Ft-ot fordítottak.

Az Alapok együttesen az év végére 11,3 Mrd Ft **Fejezeti államháztartási tartalék** előirányzattal rendelkeznek. A tartalékot év közben kormánydöntés alapján az E. Alap két alkalommal szeptemberben és októberben vette igénybe a gyógyító-megelőző ellátások és a gyógyászati segédeszköz támogatás finanszírozási fedezetének biztosítására. Az Alap a decemberi előirányzat-módosítások következményeként az októberben felhasznált 9,9 Mrd Ft-ot visszapótolta.

Nem a TB alapokat terhelő ellátások pénzforgalma

Tárgyhónapban az úgynevezett „külső” **ellátások finanszírozására** az Alapok 16,6 Mrd Ft térítésben részesedtek. Ezen belül a központi költségvetésből 12,1 Mrd Ft, egyéb forrásokból pedig 4,4 Mrd Ft bevételhez jutottak. A két Alap részére átadott forrással szemben a hónap során 14,4 Mrd Ft **ellátási kiadás** teljesült.

Az évvégére az Alapok a részükre biztosított **182,2 Mrd Ft** külső forrással szemben **177,2 Mrd Ft** kiadást teljesítettek. Az ellátási kiadásokból 153,8 Mrd Ft-ot az Ny. Alap és 23,4 Mrd Ft-ot az E. Alap folyósított. A bevételek és kiadások különbözeteként az E. Alapnál a közgyógyellátás jogcímen 0,5 Mrd Ft többlet alakult ki. Az Ny. Alap a tárgyévi pénzforgalom alapján 4,4 Mrd Ft többletet realizált, miután az Alap részére az NFA megtérítette az előző

évről áthúzódó 3,3 Mrd Ft hiányt és decemberben a havi kiadások finanszírozásán túlmenően 0,7 Mrd Ft többletet utalt át.

<i>Az Alapok pénzforgalmi pozíciója</i>
--

a) A TB Alapok államháztartási számlákon nyilvántartott december végi **teljes tárgyévi pénzforgalmi hiánya 126,0 Mrd Ft-ot tett ki.** Ebből az Ny. Alapnál 15,2 Mrd Ft, az E. Alapnál pedig 110,8 Mrd Ft deficit képződött.

Ez az összeg együttesen tartalmazza a TB költségvetések tárgyévi végrehajtásához szükséges hitelt, valamint a nem az alapokat terhelő ellátások folyósítása és megtérítéseként felmerülő különbözetet is.

b) Az Alapok év végére kialakult összesített pénzforgalmi pozícióját szokásos módon befolyásolják a 2006. évi XCIX. törvény végrehajtásával összefüggő **2005. évi zárszámadási tételek.**

A Tb. Alapok 2005. évi hiteltartozásából a központi költségvetés együttesen 468,8 Mrd Ft-ot vállalt át, ezen belül az Ny. Alap részére 93,5 Mrd Ft, az E. Alap részére pedig 375,3 Mrd Ft hitelt engedtek el.

Az Alapok 2005. évi zárszámadási törvény rendelkezései szerint teljesített pénzforgalma együttesen 1,3 Mrd Ft-ot tett ki.

A központi költségvetés az Ny. Alapnak jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások jogcímen 46,7 millió Ft-ot, az E. Alapnak közgyógyellátás finanszírozása jogcímen 101,1 millió Ft-ot térített meg. Az Ny. Alap 0,3 millió Ft-ot visszautalt a központi költségvetésnek pénzbeli kárpótlás alapján megállapított életjáradék jogcímen.

Az Ny. Alap részére 1136,8 millió Ft-ot utalt át a Munkaerőpiaci Alap a munkáltatói befizetésekből finanszírozott korengedményes nyugdíj jogcímen, az előző évi elszámolás szokásos különbözeteként.

Az Ny. Alap által folyósított de az E. Alap költségvetését terhelő ellátások 2005. évi elszámolásaként összevontan az E. Alap 9,9 millió Ft-ot utalt az Ny. Alap részére.

Az Alapok teljes 2006. évi **záró pénzforgalmi pozíciója** így - **a tárgyévet és az előző évet érintő tételekkel együttesen - 344,1 Mrd Ft többletet mutat.**

Az éves pénzforgalom eredményeként a Tb. Alapok 2006. évvégén együttesen 126,8 Mrd Ft hitelállománnyal rendelkeznek. Ebből az Ny. Alapra 16,0 Mrd Ft, az E. Alapra 110,8 Mrd Ft jut.